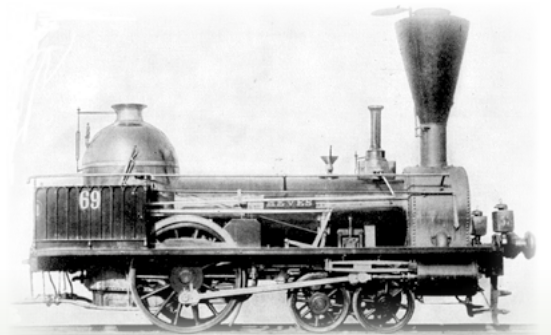

KONGRESSZUSI BESZÁMOLÓ 2021

125 *éve*
a vasutasokért

175 *éve*
a társadalomért

1 *év*
a vasútért

A korabeli sajtó számtalan, akár világhírűnek számító hazai vonatkozású eseményről számolt be 1896-ban. Az nem csoda, hogy például Hajós Alfréd Athénban elért sikere, az első újkori olimpiai játékokon szerzett aranyérmeinek története bekerült a hazai és a legnagyobb külföldi lapokba is csakúgy, ahogyan a király által megnyitott ezredévi kiállítás, vagy a földalatti vasút forgalomnak való átadása.

Volt azonban abban az évben egy számunkra, vasutasok számára fontos történet is, ám az nem került be a lapokba. Éppen ezért alig néhányan értesülhettek arról, hogy 1896. szeptember 20-án vasúti munkások egy csoportja, megelégedve a hosszú évek óta tartó kizsákmányolásukat összegyűlt Budapesten. Ahogy maga az esemény nem került be az újságokba, úgy egy Klaus Antal nevű vasutas történetéről sem számolt be az akkori sajtó. Nem véletlenül, hiszen Klausnak a többi vasutas nevében tett kezdeményezése, miszerint az akkori viszonyok bírálataként: „Általános vasúti munkás egyesület alakítandó!”, illegális volt. Így kezdődött 125 évvel ezelőtt a vasutas szakszervezeti mozgalom története.

Ma egyszerűnek és egyértelműnek tűnik, hogy a munkás – legyen akár vasutas, villanyszerelő, informatikus vagy kohász – szabadon összeállhat társaival és elmondhatja a véleményét, képviselheti az érdekeit. Azonban 1896-ban – és utána még sokáig – időnként szó szerint tűzzel-vassal irtották a munkások összefogását, s a szándékot, hogy együttes erővel szálljanak szembe a munkáltatói és tulajdonosi akarattal. Mert azt, hogy szervezkedni kell, hiszen a hatalommal szemben egyedül semmire sem mennek, már az akkori vasutasok is világosan látták. Felismerték: a munka világában kizárólag közösen tudnak elérni bármit is.

Az elmúlt 125 év alatt semmi nem változott. Az összefogásnak, a közös érdekképviselésnek nincs alternatívája. Sokan hitegetik magukat, hogy „majd én magam megmondom a főnöknek, mert erős és öntudatos vagyok”, ám gyorsan kiderülhet: ez bizony nem működik. Egyedül biztosan nem. Egy darabig az is működőképes túlélési taktikának tűnhet, hogy haszonlesőként, élősködőként gyáván meghúzom magam arra számítva, hogy majd a többiek kiharcolják nekem a jobbat. De eljön az idő, amikor a többiek küzdelme és ereje teljesítőképességének végére ér,

és akkor a „potyázás” már nem fog működni. A közösségért összefogva, mindenkinek együtt kell cselekednie, mert az egyén könnyen sebezhető, a tömeg viszont nem. Egyedül mindenki gyenge, a tömeg azonban erős. Csak az együttes erő és felkészültség tudja megvédeni az egyént. De csakis akkor, ha az egyén a tömeg része.

Sokan lekicsinylően kérdezik: mit ér ez az egész? Mi végre volt 125 éven át a folyamatos küzdelem?

A válaszhoz nézzük, mit követeltek a vasutasok 1903. július 26-án az első országos vasutas munkásgyűlésen:

- **„Kétévi szolgálat után kinevezést vagy véglegesítést!**
- **25 évi szolgálat után teljes nyugdíjat!**
- **Kötelező balesetbiztosítást!**
- **Teljes vasárnapi munkaszünetet (a forgalomnál minden második vasárnap legyen szabad)!**
- **Maximum 10 órás munkaidőt!**
- **Évenként 8 nap szabadságot!**
- **A fegyelmi tárgyalásokra hívják meg a szakmabeli munkások megbízottját is!”**

Most pedig mindenki gondolja át, hogy ehhez képest hol tartunk ma! Klaus Antalék 125 évvel ezelőtti kezdeményezése nélkül ma lehet, hogy nem lenne természetes az éves szabadság, a szabályozott munkaidő, a heti és a napi pihenő, a rendes nyugdíj, a rendezett munkaviszony vagy éppen a kollektív szerződésben a fegyelmi eljárásokra lefektetett szabályok.

A magyar vasút története 33,6 kilométeren kezdődött. A Pest és Vác közötti vonalat 1846. július 15-én nyitották meg a Pest és Buda nevű mozdonyok elindításával. Ezzel Magyarország 11. államként léphetett be a gőzüzemű vasutat működtető államok sorába. A magyar vasút története során többször is bekerült az egyetemes vasúttörténetbe. Például azzal, hogy 1932-től több mint 15 éven keresztül a magyarországi volt az egyetlen ipari frekvenciával villamosított, üzemszerű forgalmat bonyolító vonal – Budapest-Hegyeshalom –, és ebben az időszakban a magyar mozdonygyártás is világhírű volt.

175 év telt el a magyar vasúti közlekedés megindítása óta, amikor az Európai Bizottság 2021-re meghirdette a „Vasút Európai Évét” azzal a céllal, hogy felhívja a figyelmet e fenntartható, intelligens és biztonságos közlekedési mód előnyeire. Ez az időszak azonban arra is jó, hogy eredményesen lobbizzunk a vasutasok megbecsüléséért és az ágazat fejlesztéséért.

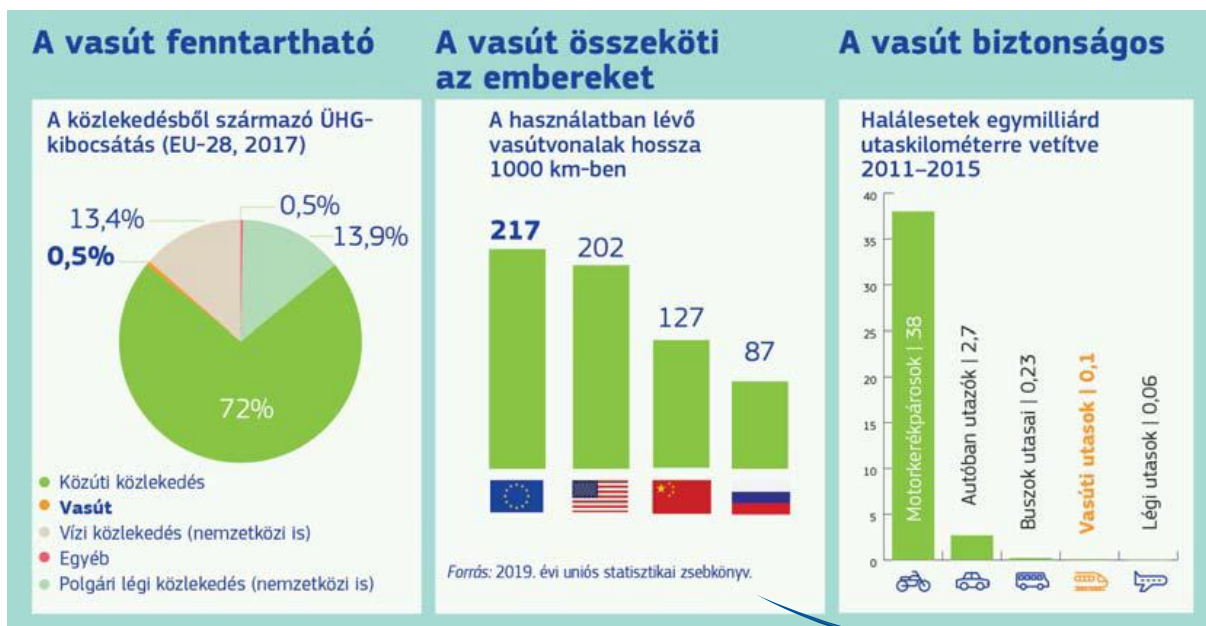
Az elvárások szerint az Európa minden országára kiterjesztett eseménysorozat rávilágít majd arra, hogy a vasúti közlekedés mennyire az életünk részévé vált. Az európai vasúti ágazat rendkívül innovatív, teljesítményét tekintve világszínvonalú, az európai kultúra és örökség védelme szempontjából kiemelt jelentőségű. A vasút összeköttetést teremt az emberek, a vállalkozások és a területek között. Az ágazat kiemelten fontos az idegenforgalomban is, hiszen elősegíti az EU-s országok közötti szoros kapcsolatok kiépítését.

Az Európai Közlekedési Dolgozók Szövetsége (ETF) Vasúti Szekciója üdvözlöi a Bizottság kezdeményezését, amelynek célja a vasút kulcsszerepének hangsúlyozása. Az európai szövetségünk szerint a kezdeményezésnek nem csupán a marketing te-

A „Vasút Európai Éve” kezdeményezéssel az Európai Bizottság arra akarja ösztönözni a polgárokat és a vállalkozásokat, hogy utazzanak vonattal, használják a vasúti teherszállítást, ezzel is segítve az európai környezetvédelmi – „zöld” – megállapodásban rögzített cél megvalósulását, az Európai Unió klímasemlegessé válását 2050-re.

vékenységekre kell összpontosítania, hanem aktívan hozzá kell járulnia az európai vasúti közlekedés fejlesztésének kikényszerítéséhez és ezáltal annak megerősítéséhez. A szakszervezetek szerint a legnagyobb figyelmet a vasúti alkalmazottakra kell fordítani, akik nagyban hozzájárulnak az ágazat zavartalan működéséhez. A szakképzett munkaerőből nagy hiány van az ágazatban, ezért szinte létkérdés a toborzás és a már meglévő alkalmazottak megtartása. Ez a kiemelt időszak – a vasút európai éve – egyedülálló lehetőség a tudatosság növelésére, a vasutasok „kulcsmunkavállalóként” történő elismerésére, valamint a tisztességes munkakörülmények kialakítására.

A vasutasok nagyban hozzájárulnak a társadalom zavartalan működéséhez, különösen olyan időszakban, mint a Covid-19-válság, amikor más szállítási módok komoly problémákkal küzdenek, és számtalan akadályba ütköznek. A válság idején is a vasúti alkalmazottak biztosították az áru- és személyszállítás működését, a frontvonalban dolgozók közvetlen kapcsolatban állnak az utasokkal vagyis, alapvetően hozzájárulnak a közszolgáltatások fenntartásához.

ÚJ KIHÍVÁS

harc a vírus árnyékában

Olyan kihívások jelentkeztek a világban 2020-ban, amelyeket a jelenlegi generáció még nem ismert. A Covid-19 vírus berobbanásával és gyors terjedésével, új problémákkal szembesültünk, amelyekre új típusú megoldásokat kellett találni a gazdaságban, a szakszervezeti munkában és a magánéletünkben is.

Nem kis túlzással állíthatjuk: drámai időszakot élünk. A járvány miatt munkahelyek ezrei szűntek meg országwide, rengetegen váltak munkanélkülivé úgy, hogy nem tudják, miből élnek holnap. A még működő cégek és szervezetek nagy részét is alapjaiban rengette meg a járvány miatti intézkedések sora. A Covid-19 a gazdaságra, munkaerőpiacra, szállítóipari munkáltatásra gyakorolt valódi hatását valószínűleg a jövőben lehet majd csak megfelelően felmérni.

Nem újdonság, hogy az elsőként, 2020 tavaszán, majd később ősszel és idén, 2021-ben tavasszal ismét meghozott kormányzati és vállalatcsoporti intézkedések a gazdasági szervezetek mellett jelentősen befolyásolták a szakszervezetek életét, működtetését, a szükséges döntések meghozatalát. Igyekeztünk rugalmasan alkalmazkodni a különféle szigorító intézkedésekhez, s ezek természetesen jelentősen befolyásolták a szervezet működését. Munkavégzésünket a lehetőségek szerint átalakítottuk, és amikor csak lehetett, továbbra is kijártunk a területekre. Nálunk nem ismeretlen a sokak által egyfajta félelemmel emlegetett digitalizáció, az online eszközök használata, hiszen ezek már régóta részei a mindennapi munkánknak, sőt a civil életünknek is. Így már az első hullámban, a „[Maradj otthon!](#)” idején hozott korlátozások

alatt is gyorsan át tudtuk állni az internetalapú munkavégzésre. A heti rendszeres középvezetői online értekezletek mellett elnökségi üléseket és májusban eredményes kongresszust is tartottunk ebben a formában. Az általunk használt online módszerek, megoldások más szakszervezetek vezetőinek érdeklődését is felkeltették, és a részletek megismertetésével az ő működésüket is támogatni tudtuk. Persze ez nem jelenti azt, hogy most már nyugodtan hátradőlhetünk. Folyamatosan fejlesztjük az IT-rendszerünket, s új módszerek kialakításán dolgozunk. Ennek legújabb mérföldköve az a saját informatikai fejlesztés, amellyel akár az egész tagság részvételével tudunk szavazásokat tartani, testületi döntéseket tudunk hozni és a – szükséges szabályok kidolgozása után – megfelelő anonimitás biztosítása mellett akár alapszervezeti választásokat is lebonyolítani.

Új helyzet, új kommunikáció

Az új helyzetben új kommunikációs megoldásokat is alkalmaztunk. A márciusi bérmegállapodást követően nagyon sokan kérdezték szakszervezetünket a [szolgálati idő elismerésének](#) és a [lojalitási juttatás](#) részleteiről. Mindkét témáról készítettünk egy rövid tájékoztató videót, amelyekben közérthetően elmagyaráztuk a tudnivalókat. 2020 végén a lojalitási juttatás „választhatósága” is sok kérdést és bizonytalanságot szült. Ekkor infografikán mutattuk be a rendszer működését.

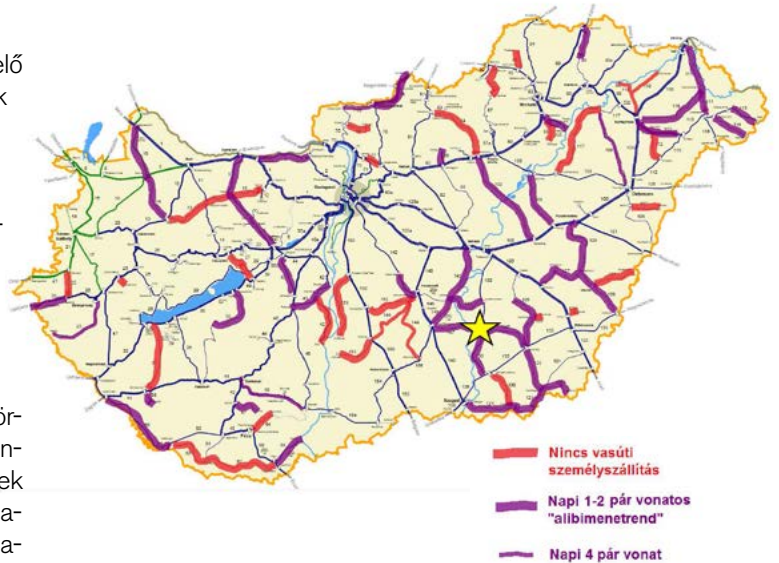
A járvány hatásai a közlekedésre

A járvány időszakában a vasúti személyszállítás volumene Európa szerte drasztikusan visszaesett, a nemzetközi személyszállítás teljesen leállt. Míg az áru fuvarozási teljesítmény 15 százalékkal csökkent hazánkban, a személyszállítás 2020 tavaszán 80 százalékkal esett vissza, ezzel együtt éves szinten összességében 50 százalékot teljesítve. A MÁV-csoportnak mindez 60 milliárd forint bevételkiesést okozott.

A hazai közszolgáltatási menetrendet a megrendelő apró változtatásokkal fenntartotta a járvány időszak alatt is, egy kivétellel. 2020. június 6-án ugyanis az ország 34 vasútvonalán új vasúti menetrend lépett életbe, amelyet „ideiglenes járványügyi menetrendnek” nevezett a változásokat elrendelő, közlekedési ügyekért felelős Innovációs és Technológiai Minisztérium. Az új menetrend alapján – minisztériumi utasításra – a MÁV-START jelentősen megítikította a naponta közlekedő járatok számát az érintett vasútvonalakon.

Ahogy az elmúlt évtizedek során többször megtörtént, sajnos ismét szakmailag nem megalapozott döntés született. Hosszú ideje már egyáltalán nincsenek egyeztetések. Nyugtalanító volt, hogy nem tudtuk, garantáltan átmenetiek-e az intézkedések, s biztos marad-e az érintett vasutasok munkahelye.

A kiszivárgott hírek hallatán a Vasutasok Szakszervezete is levélben kért tájékoztatást Fónagy János nemzeti vagyonnal kapcsolatos parlamenti ügyekért felelős államtitkártól, Kerékgyártó József MÁV-START vezérigazgatótól. Szintén levélben kértük: a MÁV VÉT-en is vegyék napirendre az ügyet. A MÁV-START Zrt. ideiglenes állapotként kezelte a helyzetet, mindenkinek biztosította a munkahelyét.

De megszólítottuk az érintett önkormányzatokat is, kérdéseinkre azonban sem a kormányzati szereplőktől, és kevés kivételtől eltekintve az önkormányzatoktól sem kaptunk választ.

(Magyar Vasutas [2020. június](#), [2020. július-augusztus](#))

Több részletben ugyan, de végül minden visszaállt az eredeti állapotba: először 10 vonalon, majd a menetrendváltástól a többi 24-en is helyreállt a korábbi állapot.

RENDKÍVÜLI JOGREND

A koronavírus-járvánnyal összefüggésben bevezetett rendkívüli jogrend idején alkotott kormányrendeleteknek a magyar munkavállalókra nézve számos igen komoly munkajogi hatása volt, melyek közül a legfontosabbak a következők voltak:

- **munkáltató a munkaidő-beosztást közölheti egy hétnél korábban is, más szóval, könnyebben lehet „mozgatni” a dolgozókat,**
- **az otthoni munkavégzést és a távmunkát a munkáltató egyoldalúan elrendelheti,**
- **a munkavállalók egészségi állapotának ellenőrzését – például lázmérést – indokolt esetben elrendelheti a munkáltató**

A 47/2020 Korm. rendeletben helyet kapott egy általános érvényű kitétel is, amely szerint a munkavállaló és a munkáltató az Mt. rendelkezéseitől külön megállapodásban eltérhet. Ez az ártatlannak tűnő mondat valójában zárójelbe teszi a teljes Munka törvénykönyvét. E szerint, ha a felek az Mt.-től eltérően bármiről, bárhogyan tudnak állapodni, megtehetik. Sajnos az általános tapasztalat szerint a magyar munkaadók kaptak a lehetőségen, és kifejezetten aggályos megállapodások megkötését kezdeményezték.

Ilyen, az Mt. előírásait zárójelbe tevő eljárás és gyakorlat a vasútnál nem merült fel, nem kis mértékben az érdekképviseleti jelenlétnek köszönhetően.

A veszélyhelyzeti kormányrendelet alaptörvényellenességének kérdése

A 2020. áprilisában megjelent rendelettel felülíratóvá vált például az, hogy a munkavállaló személyiségi joga csak előzetes tájékoztatás alapján, szükséges és arányos mértékben korlátozható. A minimum-szabályra jó példa a kötelező legkisebb munkabér előírása, a napi pihenőidő szabálya, az egyenlő munkáért egyelő bér elve, a munkavégzés biztonságának munkáltató általi szavatolása. Ezek az előírások tételesen szerepelnek az Mt.-ben, és ezektől nem lehet eltérni, mert törvényen és a nemzetközi jogon alapulnak. A rendelet azonban egy tollvonással rendezte a kérdést, szabad alku tárgyává téve az elidegeníthetetlen jogokat. Ezzel sérült az állam úgynevezett „objektív intézményvédelmi kötelezettsége”. Az állam nemcsak, hogy nem sértheti a jogokat, hanem kifejezetten védenie is kell azokat. Az „objektív intézményvédelmi kötelezettség” alapján az állam eleve nem teheti meg, hogy olyan lehetőséget – tehát pusztán lehetőséget – teremtsen, ami jogsértést okozhat.

A problémát alkotmánybírósági beadványban vetettük fel, melyet számos országgyűlési képviselő is támogatott. Így kerülhetett a kérdés a testület elé. A beadványt pusztán azért utasították el, mert mire az a döntéshozó elé került, a jogszabály hatályát veszítette.

A 104/2020 Korm. rendelet alapján a Munka törvénykönyvét azzal az eltéréssel lehetett alkalmazni, hogy a munkáltató legfeljebb huszonnégy havi munkaidőkeretet elrendelhet.

A kérdéses rendelkezés 2020. július 1-jéig volt érvényben, tehát ezt a szabályt már nem lehet alkalmazni. Ám az addig az időpontig elrendelt 24 havi keretek alkalmazása előtt nincs akadály.

Ahol a munkáltató (vissza)élt a lehetőséggel

Aggályos előzmények után vezettek be a TS Hungaria Kft.-nél korlátlan határidőre szóló 6 hónapos munkaidőkeretet. A TSH vezetése ugyanis úgy tett, mintha megkérdezte volna a dolgozókat arról, akarják-e a változtatást, a havi keret 6 hónapra emelését – annak minden hátrányos következményével, például a heti 56 órás munkaidővel –, ám valójában nem ez történt. A dolgozóknak nem volt választási lehetőségük, mindössze egy két pontból álló nyilatkozatot töltek eljűk, a nyomtaték kedvéért a főnökeik irodájában azzal a megjegyzéssel, hogy kötelező azt ott, helyben kitölteni, s ha nem teszik, akkor automatikusan a sokkal rosszabb, a 24 havi munkaidőkeret fog életbe lépni. Ez utóbbit a nagypénteki rabszolgatörvényként elhíresült kormányhatározat tette lehetővé. A dokumentumot egyébként nem lehetett kihozni az irodából, nem lehetett konzultálni róla senkivel. Ijesztő helyzet volt – állították az érintett munkavállalók.

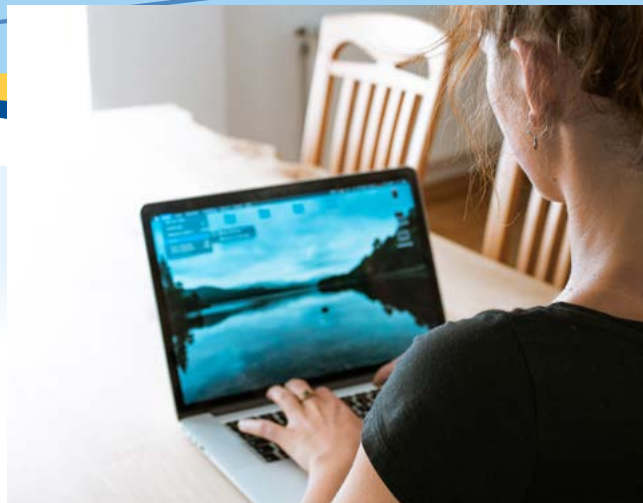
A „közvélemény-kutatásnak” ez a módja nemcsak végtelenül felháborító és félrevezető, hanem adatvédelmi jogokat és a véleménynyilvánítás szabadságát is sérti sőt, a Munka törvénykönyve ide vonatkozó passzusaival is ellenkezik. A nyilatkozatot aláíróknak ugyanis nemcsak a nevüket kellett

megadni, hanem pontosan fel kellett tüntetni a beazonosításukra tökéletesen alkalmas, ügynevezett SAP számukat és a cégen belüli költséghelyüket is. Vagyis a cégvezetés – mit sem törődve az anonimitással és az adatvédelmi törvénnyel –, ezek után pontosan tudta, hogy ki az, aki ijedtében aláírta a számára nem túl kedvező, egyoldalú feltételeket tartalmazó iratot, s ki merte a szakszervezet biztatására megtagadni azt. Utóbbit csak kevesen vállalták, a 400 érintett dolgozóból mindössze tízen álltak ellen, 390-et meggyőztek a munkáltató megbízottai.

A VSZ többször is tárgyalt a munkáltatóval, s tiltakozott a közvélemény-kutatás ellen, ám a munkáltató ügyet sem vetett a szakszervezeti érvelésre. A szakszervezet képviselői elvárták volna, hogy az érdekvédők javaslatát – a legfeljebb 6 havi munkaidőkeret, legfeljebb 24 hónap időtartamra – is felteszik a kérdőívre. Nemcsak ez nem történt meg, de a kérdőívhez sem adtak semmilyen, alapfogalmakat tisztázó tájékoztatót, s a hivatkozott kormányrendeletet sem részletezték az aláírók számára sem a kérdőívben, sem mellékelt tájékoztatón. A rendelet tartalmának bemutatása kimerült pár félrevezető mondatban. A munkáltató akciója mindössze arra irányult, hogy mentesüljön a munkavállalókat sújtó intézkedés felelőssége alól – a munkavállalók állítólagos beleegyezésével.

Home office vagy otthoni munkavégzés?

A veszélyhelyzeti jogalkotás megteremtette a home office és a távmunka alkalmazásának egyoldalú bevezetését.

Ám míg a távmunka szabályozása pontos előírásokon alapul, addig a home office részletszabályai bizonytalanok. A home office terén súlyos jogalkotási hiányosság van, melynek oka egyrészt a szabályozatlanság, másrészt a már meglévő szabályok alkalmazásának részbeni felfüggesztése. A munkavédelmi törvényben a távmunkavégzésre előírt kötelezettségek teljesítése alól a jogszabály felmentést ad a munkáltatónak, más szóval, a már meglévő munkabiztonsági előírások is felfüggesztésre kerültek a veszélyhelyzet végéig.

Hasonlóképpen lazított a rendelet az Mt. távmunka szabályain. A jogszabály szerint a munkavállaló és a munkáltató közös megegyezéssel eltérhetnek az Mt. távmunkára vonatkozó előírásaitól. Elmondható, hogy a jogalkotás nem a távmunka szabályozottságához emelte fel a home office rendezetlen világát, hanem éppen fordítva: az addig rendezett keretek között működő távmunka előírásait lazította fel az otthoni munkavégzés szabályozatlanságával.

A home office lehetőségét 2020. március 15-től az első vészhelyzet megszűnéséig, majd a Covid-19-járvány 2020. szeptemberi újbóli megerősödése miatt egyre több tagunk vette újra igénybe. Sajnos van olyan munkáltató, aki még a rendelkezések ellenére sem hajlandó munkatársainak az otthoni munkavégzést engedélyezni. Egyeztetés, levelezés, személyes bejárások kellett ahhoz, hogy a rendszer minden szervezetnél működjön. Az otthoni munkavégzéshez szükséges eszközök hazaszállításában, ennek gördülékeny meg-

Fontos a rendelet költségtérítésre vonatkozó előírása is

A veszélyhelyzet ideje alatt a távmunkavégzés keretében foglalkoztatottak számára a minimálbér 10 százalékának megfelelő költségtérítés igazolás nélkül, adómentes juttatásként számolható el. Nem feledkezhetünk meg viszont arról, hogy mindez csak a távmunkában alkalmazott dolgozókat illeti meg, a „sima” home office keretében foglalkoztatottakat nem.

szervezésében szakszervezetünk is aktívan részt vett. Több esetben az informatikai feltételek, a szükséges infrastruktúra és a VPN otthoni elérése érdekében folytattunk egyeztetést.

Az otthoni munkavégzés tömeges, több ezer munkavállalót érintő alkalmazása és annak kezelése, rendezése komoly feladatot rótt tisztségviselőinkre is. Legtöbbször az otthoni munkavégzés időtartamára, az elvégzett munka kimutatására, a számítógép munkaidőben és munkaidőn kívüli használatára vonatkozó kérdésekre kellett válaszolni.

A korábban sokak által áhított munkavégzési forma hamar negatív indulatokat váltott ki, és komoly ellentéteket generált a munkavállalók között.

Jogi szolgáltatásaink

A központi jogi szolgáltatás működését a 2020-as veszélyhelyzet érdemben nem befolyásolta, azonban a tevékenység zömében a járvány okozta változásokhoz kötődik. **A honlapon található „Jogász válaszol” rovat 2020 tavaszától kibővült a koronavírus világméretű járványhoz fűződő jogi kérdések és válaszok ismertetésével.** Jelenleg csaknem hatvan, részletesen kifejtett, a széles közönség számára elérhető munkajogi, társadalombiztosítás-jogi, munkavédelmi és polgári jogi tárgyú tájékoztatót tartalmaz. A központi jogi szolgáltatás alaptevékenységei 2020-ban zavartalanul folytatódtak. A tagoknak nyújtott szolgáltatás: munkajogi, polgári jogi, családjogi – gyermek-elhelyezési és tartási, valamint bontóperek –, adó- és tb-jogi, stb. területeken. Tagjaink hetente átlagosan 45-60 ügyben kérnek jogi segítséget.

Mindemellett folytatódott a szakszervezet alapműködésének jogi támogatása is, a szervezet és négy alapítványa bírósági bejegyzésének, változásbejelentésének menedzselésével, valamint szükség esetén a területi képviselők jogi működésének támogatásával.

A központi jogi szolgáltatás kiemelt feladata volt 2020-ban a járványügyi jogalkotás „termékeinek” vizsgálata, szükség esetén az alkotmányos normakontroll biztosítása, illetve az abban való közreműködés.

TERÜLETI JOGSEGÉLY SZOLGÁLATOK

511

személyes

755

telefon

23

e-mail

Tagjaink 2020-ban 1289 esetben fordultak a területi jogsegélyszolgálatokhoz.

355 munkajogi
megkeresés

211 ingatlanal
kapcsolatos ügy

238 családjogi ügy

197 TB jogi ügy

150 egyéb polgárjogi
megkeresés

25 képviselőt hatóság vagy
bíró előtt

120 MEGKERESÉS EGYÉB ÜGYEKBEN

JUTTATÁSOK karantén idejére

A közegészségügyi megfontolásból elkülönített – karanténba kényszerült – emberek juttatásainak kérdése különösen fontos.

E személyeknek csak a táppénzre lesz jogosultsága. Az egészségügyi törvény 70. paragrafusa szerint a kieső jövedelmet csak a fertőző betegnek – vagy vírushordozónak – fizetik meg, ám annak nem, aki egészséges maradt. A munkáltató viszont nem kötelezhető a különbözet megtérítésére, mivel a keresetvesztés nincs összefüggésben a munkakörrel, munkaviszonnyal.

Bár az érintett munkavállalók kereset kiegészítésére van törvényi szabályzás, végrehajtási utasítás hiányában tisztázatlan, hogy az állam melyik szervének a feladata. A járvány tavaszi szakaszában a MÁV-START-nál sikerült elérnünk, hogy a munkáltató az érintettek részére átalánydíjjal kompenzálta a keresetvesztésüket, de ez a második szakaszban a nagyobb létszám miatt már nem sikerült.

A vészhelyzet kihirdetése óta kibővült azoknak a munkavállalóknak a köre, akik költség-térítés ellenében saját gépkocsival járhatnak munkába, mivel otthon nem tudták – és jelenleg sem tudják – ellátni a feladataikat. Szakszervezetünk – többek megkeresésére is – szorgalmazta a rendelkezés bevezetését, hiszen a közösségi járműveken – netán többszöri átszállással – utazóknál nagy a megfertőződés kockázata.

EGYÉNI ÜGYEK

A munkavállalói kártérítési ügyek mértéke 2020-ban jelentősen megnőtt: a munkabalesetből eredő dolgozói kárigények érvényesítése számos esetben hozott sikert.

Egy rokkantsági ellátásra jogosult tag esetében az egyszeri, csaknem 3 millió forintos térítés mellett mintegy 130 ezer forintos havi életjáradékot sikerült elérni. Más esetben 600 ezer forint, illetve 1,2 millió forint sérelemdíjat nyertünk egy üzemi balesetből eredő egészségkárosodás orvoslására.

A kollégáinkat érő erőszaknak sajnos többször lehettünk tanúi 2020-ban. Láttuk, hogy a rendszer továbbra sem tudja megvédeni az „áldozatokat”. Augusztusban egyik tagtársunkat megtámadták a lajosmizsei vonalon szolgálat közben, és késsel több súlyos sérülést ejtettek rajta. A büntetőjogi alaptézis szerint az igazán visszatartó erő nem a büntetés mértéke, hanem a „megúszhatatlanság” biztos tudata.

Ezért a szakszervezeti mozgalomban egyedülálló módon 500 ezer forint nyomravezetői díjat ajánlottunk fel, amelyet később 1 millióra emeltünk. A nyomravezetői felhívással és szórólappal az érintett vonal valamennyi állomását és megállóhelyét „megszórtuk”. Ha kell, erre bármikor újra készek vagyunk. E mellett természetesen a megtámadott tagunknak az esemény napjától kezdve minden képviseletet és támogatást megadunk, segítve őt a kártérítése megítélésében, valamint a felépülését támogató eszközök alkalmazásában. Mindezek eredményeképpen előlegként többmillió forint kártérítést értünk el, mely a jövőben még növekedni fog.

Tiltani és büntetni kell minden fizikai vagy verbális zaklatást vagy erőszakot. Ez nem kérdés. Mint ahogyan az sem, hogy segíteni és bátorítani kell az áldozatokat, hogy törjék át a hallgatás falát.

2020-ban olyan ügyeket zárhattunk le, amelyekben az igazságszolgáltatás valamennyi szintjét megjárva több évig képviseltük tagunkat.

Tanúskodni indult el vonalkezelő tagtársunk otthonról egy 2012-ben történt, nagy feltűnést keltő vonatbaleset ügyében. A vádlott egy mozdonyvezető kolléga volt, ám mire az eljárás bírósági szakaszba lépett, már kettő pályafenntartásnál dolgozó és egy MÁV FKG Kft.-s kollégával együtt a mi tagtársunk is a vádlottak padjára került. Abban az évben, egy meglepően forró májusi napon Máriabesnyőnél kisiklott egy Aszód felé tartó tehervonat utolsó öt kocsija. Személyi sérülés nem történt, az anyagi kár azonban tetemes volt, helyreállítás után 120 millió forint.

2020 decemberében született meg a Fővárosi Ítéltábla harmadfokú ítélete, miszerint a VSZ által képviselt pályás tagunk – és a három kollégája – nem bűnös. Nemcsak a lelki nyomástól és a jogi hercehurcától, valamint összesen nagyjából 5-600 ezer forintos perköltségtől szabadult meg, hanem a pénzügyi felelősségre vonástól is. Abban az esetben ugyanis, ha a bíróság úgy dönt, hogy ő hibázott, megkezdődött volna egy polgári peres kártérítési eljárás is, amelynek a tétje 10 millió forint volt.

(Magyar Vasutas [2020. december](#))

A KULLANCS TÓL A GYEREKRAJZ VERSENYIG

Egy tagtársunk 2016-ban indított pert a munkáltatója ellen, mivel az sem a kullancs okozta agyvelőgyulladás elleni védőoltást, sem az egyéni védőeszközöket nem biztosította számára. A négy évig tartó eljárást végül a Kúria zárta le azzal, hogy a felülvizsgálati döntésében harmadízben is megerősítette a munkavállalói oldal álláspontját. Tagtársunk a neki megítélt összegből százezer forintot a gyermekek munkavédelmi szemléletét megerősítő rajzpályázatra ajánlott fel.

Eredményhirdetés

Olvasóink közül talán sokan emlékeznek rá, hogy Nagy Tibor tagtársunk felajánlásának köszönhetően nyáron rajzpályázatot hirdettünk VSZ-es gyermekek részére. Munkavédelem és érdekvédelem tárgy körében vártunk név helyett mindössze egy szabadon választott jellegű alkotásokat. Most elérkezett az idő, hogy eredményt hirdessünk. Nehéz dolga volt a zsűrinek, mert kivétel nélkül kiváló alkotások érkeztek, amelyek között nem volt egyszerű felállítani a sorrendet.

A nyerteseknek ezúton is gratulálunk!

I. helyezett:

„Pályafenntartás” (11 éves)

II. helyezett:

„Einstein” (14 éves)

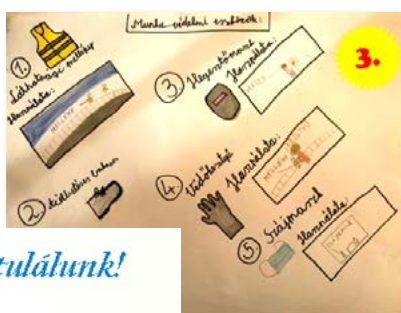
III. helyezett:

„Munkavédelem” (14 éves)

Különdíj

„Első a biztonság!” (11 éves).

Minden alkotónak köszönjük a részvételt és a műveket! Bízunk benne, hogy a pályázók által jól ismert munkavédelmi előírásokat egyre több munkáltató is magáévá teszi.

Működésünk a járvány idején

A járvány hatását legmarkánsabban a rendezvényeinken lehetett megérezni. Az év elején elkészített országos szabadidős rendezvénytervünkben összesen 26 program szerepelt. Ebből összesen kilenc meg-

rendezésére volt lehetőség. A területi és szakmai összetartásokból hármat – két helyszínen, Pécs és Szombathely TK Zamárdi, Debrecen TK Berekfürdő – tudtunk megtartani.

TK	Rendezvény	Időpont	Tervezett létszám	Megítélt	Tényleges
Debrecen TK	Nőnap bál	2020. március 6.	90	105 000 Ft	105 000 Ft
	Zempléni túra	2020. május 9.	50	50 000 Ft	Törölve
	Szatmári körút	2020. október 17.	50	50 000 Ft	Törölve
	Családi nap Püspökladány	2020. július 11.	300	200 000 Ft	300 000 Ft
	Családi nap Nagykálló	2020. augusztus 8.	130	120 000 Ft	255 000 Ft
	Katalin bál	2020. november 20.	90	135 000 Ft	Törölve
Budapest TK	Kolbásztöltő fesztivál	2020. február.22	250	300 000 Ft	300 000 Ft
	Családi nap	2020. június.27	600	1 000 000 Ft	Törölve
	Horgászverseny	2020. szeptember 4-5.	75	150 000 Ft	350 000 Ft
Pécs TK	Kirándulás Szerbia	2020. március 20.	70	150 000 Ft	Törölve
	Szüreti bál	2020. október	150	200 000 Ft	Törölve
	Horgászverseny	2020. június	30	50 000 Ft	50 000 Ft
Szombathely TK	Családi nap	2020. május 16.	200	200 000 Ft	Törölve
	Kirándulás Balatonfelvidék	2020. június 14.	95	180 000 Ft	Törölve
	Kirándulás Celldömölk	2020. szeptember 6.	40	140 000 Ft	Törölve
	Kirándulás Tihany	2020. szeptember 6.	31	80 000 Ft	80 000 Ft
Szeged TK	Családi nap	2020. május 16.	300	200 000 Ft	Törölve
	Horgászverseny	2020. augusztus 2.	35	37 000 Ft	55 000 Ft
	Sárkány nap	2020. június 13.	70	80 000 Ft	Törölve
Záhony TK	Kirándulás Szilvásvárad	2020. november 7.	50	150 000 Ft	Törölve
	Családi nap	2020. július 18.	150	150 000 Ft	Törölve
	Kirándulás Bereg	2020. október 3.	50	120 000 Ft	Törölve
	Horgászverseny	2020. szeptember 26.	80	100 000 Ft	Törölve
Miskolc TK	Családi nap	2020. június 20.	200	180 000 Ft	Törölve
	Horgászverseny	2020. május 9.	40	100 000 Ft	100 000 Ft
	Kirándulás Zemplén	2020. szeptember 19.	30	100 000 Ft	Törölve

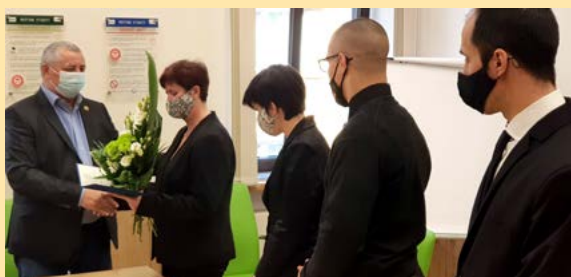
A fenti programokon kívül a Gépészeti Intéző Bizottság tudott még országos horgászversenyt tartani Püspökladányban a VSZ központ támogatásával.

Kitüntetések

Posztumusz kitüntetés

A Vasutasok Szakszervezetéért Posztumusz kitüntetést adományozott a VSZ a tavaly novemberben elhunyt Locsmáncsi Bélának.

Posztumusz kitüntetés Locsmáncsi Bélának

Mint bizonyára sokan emlékeznek, 2020. november 7-én megrendülve adtunk hírt arról, hogy Locsmáncsi Béla kollégánk, a VSZ GYSEV Szakmai Bizottság vezetője méltatlanul fiatalon, 59 éves korában itt hagyott minket. Megdöbbsentünk a halálhíren, hiszen egy olyan tetre kész, aktív, igazi közösségi kolléga ment el, akinek rengeteg terve volt még az életben.

A Vasutasok Szakszervezetéért Posztumusz kitüntetést Meleg János, a VSZ elnöke adta át Béla feleségének 2021. január 20-án Sopronban, a GYSEV vezérigazgatóságán. A szomorú eseményen Béla három gyereke, a Vasutasok Szakszervezete alelnökei, valamint Szombathely Területi Képviselőlet vezetője is jelen volt. A későbbi kötetlen beszélgetés közben kiderült, hogy a vasutas hagyományt a Locsmáncsi családban lányuk – a legfiatalabb gyerek – viszi tovább: éppen a közelmúltban vették fel a GYSEV Zrt.-hez, ahol jegypénztárosként kezdheti meg pályafutását.

Novemberben a hagyományos [kitüntetési ünnepségünket](#) – maximális óvintézkedések mellett – megtartottuk, mert fontos, hogy a „frontvonalban” tevékenykedő tisztségviselőink munkáját ilyen körülmények között is elismerjük és megköszönjük.

Vasutasok Szakszervezete Elnöksége Dicsérő Oklevél

VSZ ONYSZ Miskolc Alapszervezet

TB Főnökség VSZ SZB Miskolc

VSZ Forgalmi SZB Debrecen

Vasutasok Szakszervezetéért Kitüntetés

Bodnár József	TB Főnökség VSZ SZB Miskolc
Nógrádi Sándor Tamás	VSZ ONYSZ Szentés
Fridrich Imre	Csomóponti Főnökség VSZ SZB Bp. Déli

Arany Jelvény kitüntetés

Flamich Margit	VSZ Központi SZB Budapest
Gergely Zsuzsanna	VSZ Állomásfőnökség SZB Zalaegerszeg
Hegyi Ferenc	MÁV Ingatlankezelő Kft. VSZ SZB Pécs
Skarupa Erika	VSZ Állomásfőnökség SZB Békéscsaba

Szabó László	VSZ START Debrecen Kocsivizsgálók Alapszervezete
Zakor György	VSZ Műszaki Kocsiszolgálati SZB Záhony
Zsíri Gyula	TB Főnökség VSZ SZB Miskolc
Orosz Józsefné	VSZ ONYSZ Sopron

Esélyegyenlőségért Díj

Varga Gyuláné korábbi érdekvédelmi alelnök

Új megoldásokat keresve

A nagy rendezvények, a tagokkal, tisztségviselőkkel való személyes találkozások elmaradása erős hiányérzetet generált a közösségben, ezért új megoldásokat kerestünk. Már hagyomány, hogy év végén ajándékcsoomaggal lepjük meg a négy vagy több gyermeket nevelő tagjaink családját. 2020-ban 130 darab csomagot készítettünk. A korábbiakhoz képest változás volt, hogy ezeket a csomagokat ezúttal a VSZ elnöke és két alelnöke szállított-

ta ki a területekre. Ekkor pedig lehetőség volt találkozni nemcsak a területi képviseletek munkatársaival, hanem a nagyobb, meghatározó alapszervezetek titkáraival, tisztségviselőivel is. Ezeket az alkalmakat használtuk fel arra is, hogy az Ügyvezető Testület által odaítélt „Az Év Alapszervezeti Titkára” címetek is átadjuk. Az egész éves bezártság után nagyszerű érzés volt újra szemtől szemben találkozni a kollégákkal.

„Az év alapszervezeti titkára”

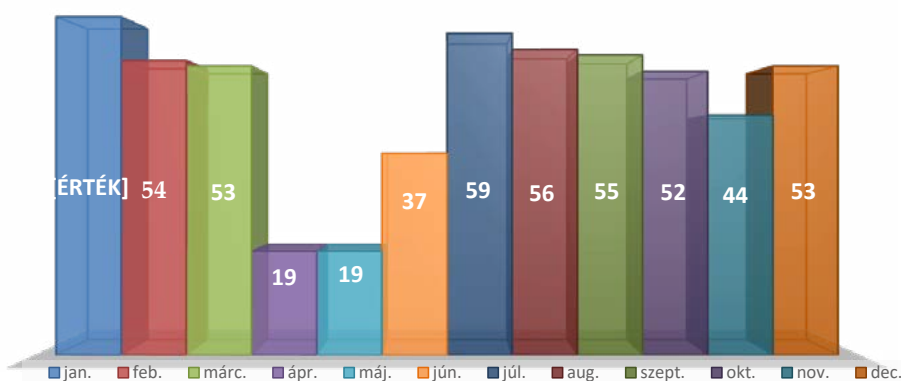
A járvány közben fontosnak tartottuk a vasútegészségügy támogatását is. A Honvéd Kórház Reumatológiai és Fizioterápiás Osztályát egy multifunkcionális terápiás készülék teljes vételárával támogattuk, így újra cserélhették a kikopott 30-40 éves gépeket. Tavasszal pedig a Covid-osztályokra kirendelt egészségügyi tagjainkat anyagilag támogattuk, és felajánlottunk egy díjmentes pihenési lehetőséget is a Zamárdi üdülőnkben.

Terület	Név	Alapszervezet
Budapest Területi Képviselet	Csikós Katalin	Állomásfőnökség VSZ SZB Kőbánya-Kispest
	Pék Károly Ágoston	Tatabánya VVF VSZ SZB
Miskolc Területi Képviselet	Bortyákné Fürjész Ildikó	Forgalmi Alapszervezet Szerencs
Záhony Területi Képviselet	Szanyi József	Fényeslitke Kocsijavító Alapszervezet
Debrecen Területi Képviselet	Ihász János	Villamos Vonalfőnökség VSZ SZB Ebes
Szeged Területi Képviselet	Csukás Sándor	Gépészeti Főnökség VSZ SZB Szeged
Pécs Területi Képviselet	Horváth Lajos	Állomásfőnökség VSZ SZB Pécs
Szombathely Területi Képviselet	Eke László	Állomásfőnökség VSZ SZB Zalaszentiván

Szerveződjünk!

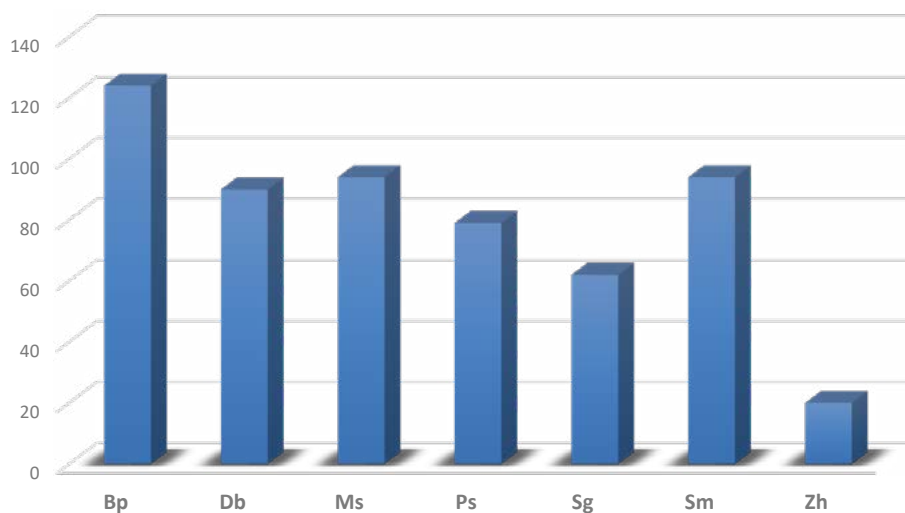
Az új tagok beléptetése évről-évre nagyobb kihívást jelent a szervezetnek. Az országban tavasszal elrendelt kijárási korlátozás tovább nehezítette ezt a tevékenységet: 2020-ban összesen 563 új tag lépett be

a Vasutasok Szakszervezetébe, míg 2019-ben ez a szám 711 volt. A 2020-as havi adatok egyértelműen és markánsan mutatják a tavaszi teljes lezárás hatását a tagszervezési tevékenységben.

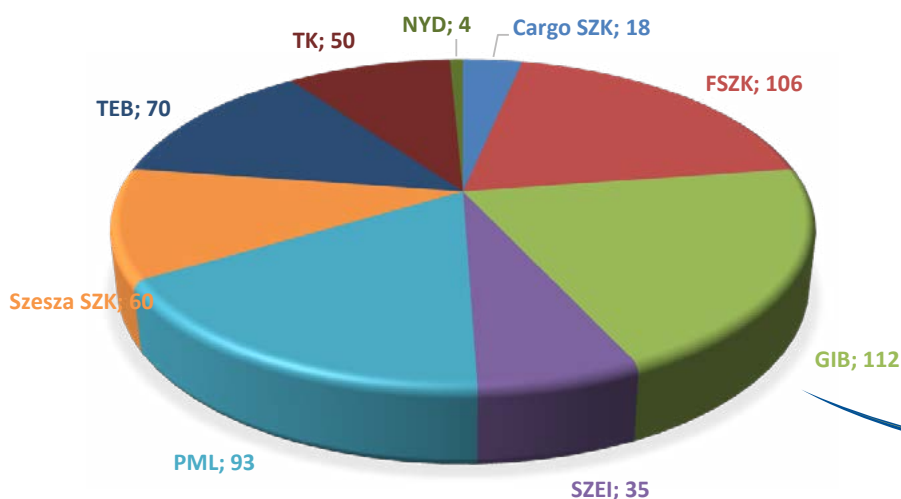

Új belépők száma 2020-ban havi bontásban

Új belépők száma 2020-ban Területi Képviselőtenként

Új belépők száma 2020-ban Szakmai Képviselőtenként

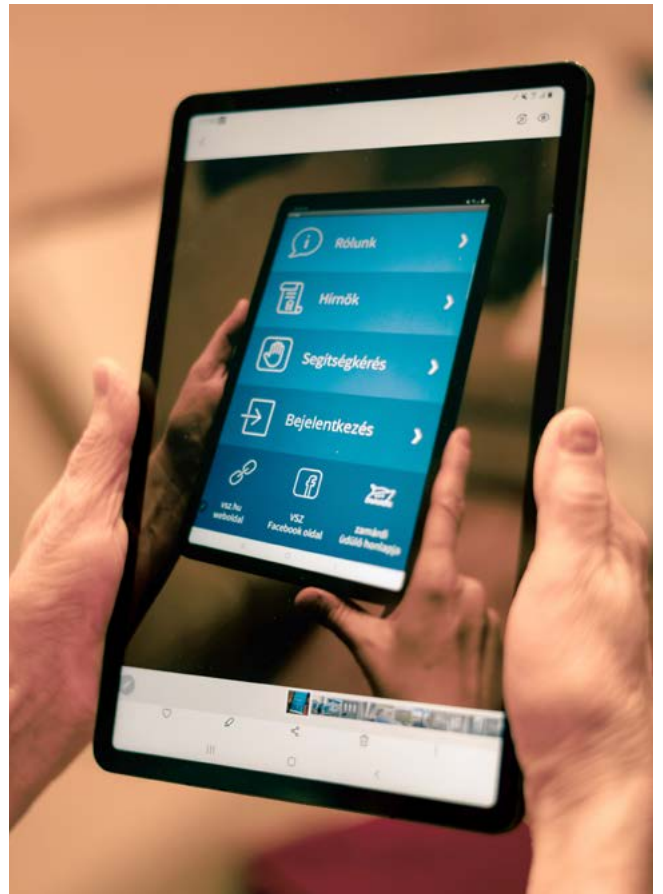

Tagozatok online

A világjárvány miatt a VSZ Országos Nyugdíjas Szervezete is nagyon nehéz helyzetbe került, át kellett szervezni a működés feltételeit.

A kapcsolattartás, a szükséges feladatok elvégzése, a tájékozódás, a tájékoztatás telefonon, e-mailben, negyedévente pedig írásos formában történt. A döntést igénylő kérdésekről a testületek távzavazással határoztak. Ebben a helyzetben, 2020-ban nem voltak adottak a körülmények a korábbi célkitűzések megvalósításához, ezért elmaradtak az évek óta szokásos sarkalatos központi, területi rendezvények, fórumok. A testületi üléseket e-mailek segítségével sikerült megtartani. A kommunikációt megnehezítette, hogy eszközök híján a tagszervezetek, tisztségviselők többségének nincs lehetősége számítógépen, okostelefonon, ezen belül is a webes felületen tanácskozni. Így sajnos a körültekintő munka ellenére a tagsággal való kapcsolattartás hiányt szenvedett, melynek egyenes következménye a taglétszám alakulása is.

Tavaly nyáron egyszer sikerült személyesen területi képviselővezetői értekezletet, szeptember 1-jén pedig elnökségi ülést tartani, többek között a „karanténos időszak” tapasztalatainak áttekintésével. Az érintett kollégák védelme érdekében a kitüntetések átadására két alkalommal – szűk körben – volt lehetőség: 2020. október 1-jén a MÁV Elnök-vezérigazgatói Dicséreteket, 2020. október 29-én a VSZ Dicsérő Okleveleket adták át a VSZ ONYSZ székhelyén.

Az Ifjúsági tagozati munka alapja a rendezvények szervezése és megtartása, ám erre a járványidőszak alatt sajnos alig volt lehetőség. Tavaly egyetlen rendezvényt, a Debrecen TK-val közös, háromnapos területi képzést lehetett lebonyolítani. Ezen a rendezvényen jelentősen meg tudták erősíteni a tagozat régiós csapatát. A többi régióba tervezett hasonló programokat a jövőben fogják megtartani.

Számba vettük a **vagyonunkat** – is

Elhatároztuk, hogy 2020-ban számba vesszük a Vasutasok Szakszervezete ingatlanállományát.

Az volt a célunk, hogy teljes és aktuális képet kapjunk szakszervezetünk vagyonáról egyebek között azért, hogy előkészítsünk több jövőbeli felelős döntést. A felmérés során feltérképeztük a VSZ valamennyi kizárólagos és közös tulajdonú vagyonelemét és a magunk módján felbecsültük azok értékét is. Tizenkét ingatlanról van szó, a hasznosítatlan erdei telektől, a kihasznált alapszervezeti pihenőn át a Balaton-parti üdülőig, beleértve két művelődési házat és a székházunkat is.

2021. márciusában a Dombóvár Gunarasban található közös szakszervezeti tulajdonban lévő üdülőt a tulajdonosok eladták. A Dombóvár Vontatási Főnökség SZB által vásárolt ingatlanrész eladásából befolyt összeget az alapszervezet üdültetési tevékenységére fordíthatja.

Név	Jelleg	Cím
Berekfürdő	Üdülő	Berekfürdő, Pávai Vajna Ferenc u. 7.
Dombrád	Üdülő	Dombrád, Fecske út 2.
Dombóvár	Üdülő	Dombóvár, Liget út 1.
Gergelyugornya	Üdülő	Vásárosnamény, Tiszavirág sétány 33.
Tuzsér	Üdülő	Tuzsér külterület
Zamárdi	Üdülő	Zamárdi, Vécsey utca 46.
Zamárdi	Üdülő	Zamárdi, Kiss Ernő utca 3.
Vác	Csónakház	Vác, Vetés út 10.
Nyíregyháza	Művelődési ház	Nyíregyháza, Toldi út 23.
Pécs	Művelődési ház	Pécs, Váradi Antal utca 7.
Kismaros	Kivett beépített terület	Kismaros, Felső Riesner út
Központ	Irodaház	Budapest, Ürömi utca 8.

MUNKÁLATOK

ZAMÁRDI

Zamárdi üdülőben egy 2019. szeptemberében végzett érintésvédelmi felülvizsgálat következtében nagyobb volumenű felújítást kellett elvégeztetnünk. A munka keretében újvezetékezték az alsó épületet, túláramvédő kapcsolókat építettek be, valamint kicserélték a főépület gazdasági helyiségeiben a világítást és a fürdőszobák nem szabványos szellőzőit is. Ezen túlmenően a 2014-ben végzett beruházás hiányosságait is meg kellett szüntetni a főépület emeleti szobáinak vízvezeték és lefolyó rendszerében.

SZÉKHÁZ

2020-ban elkerülhetetlenné vált a székház több éve beázó teraszainak rekonstrukciója. A munkákat összekötöttük az egész épület festésével, a világítás modernizációjával, valamint megújítottuk az informatikai hálózatunkat is. A több évtizedes bútorok újakra cserélésével egy, a céloknak jobban megfelelő, modern munkakörnyezetet alakítottunk ki.

Sajnos minden igyekezetünk ellenére sem tudtuk megszüntetni a garázs beázását, ami az épület megvétele óta gondot jelent, ez még további munkákat igényel. A székház állapotának fenntartására, javítására negatív hatással van a szomszédos telken, az Ürömi utca 6. számalatt évek óta befejezetlenül álló társasház. Az elhagyott épület állagromlásának hatásai közvetlenül és egyértelműen jelentkeznek a székházon. Az ingatlan tulajdonosai ellen birtokvédelmi eljárást kezdeményeztünk, amely jelenleg is folyamatban van.

A székház felújítása után a területi képviseletek munkafeltételein is igyekeztünk javítani. A képviseletvezetők döntése alapján Szombathelyen, Szegeden, Pécsen és Miskolcon irodákat bútoroztunk be – a székházban is alkalmazott típusú bútorokkal és székekkel –, Záhonyban és Budapesten a konyhák berendezését frissítettük fel, illetve a megfelelő minőségű iroda okán Debrecen TK a rendelkezésre álló keretből Dombrád üdülőbe kért új ágyakat.

A központi költségvetésből több üdülő fejlesztésére is jutott: Dombrádon tetőt cseréltek, Berekfürdőn új teraszt alakítottak ki.

FELÚJÍTÁSI KÖLTSÉGEK

Székház	
Építőipari munkák	16 795 843 Ft
Bútorok	5 463 626 Ft
Területi Képviseletek	
	3 659 084 Ft
Zamárdi (Kiss Ernő utca)	
	5 432 740 Ft

Környezeti változások és válaszok

Egy hatékonyabb és a jogszabályok szerinti piacnyitási kötelezettségre felkészültebb közösségi közlekedési szolgáltatás érdekében a magyar állam a MÁV és a VOLÁNBUSZ integrációs folyamatának megindításával létrehozta Magyarország legnépesebb, csaknem 56 ezer főt foglalkoztató vállalatcsoportját. Korábban a két vállalat szinte versengett egymással a közösségi közlekedési

piacra. A jelenlegi cél a közúti-vasúti párhuzamosságok megszüntetését követően egy, az egyéni közlekedésnél vonzóbb modern, hatékony, versenyképes közösségi közlekedési rendszer megteremtése. Mindehhez fejlesztések, új járműpark, integrált jegy- és bérletrendszer, valamint tarifaközösség is kell, mert ezek nélkül nem lehet a tömegközlekedés a győztes.

Ez nálunk nem üres szlogen

Úgy ahogyan a digitalizáció kérdése, úgy a szakszervezetek közötti együttműködés sem csak szlogen nálunk. 2020-ban a MÁV-Volán-csoportban lévő pozíciók erősítése és a hatékonyabb, szervezettebb érdekvédelem érdekében előbb a Volán dolgozóit képviselő [Közúti Közlekedési Szakszervezettel](#), majd

a [HÉV Dolgozók Szakszervezetével és a Független HÉV Szakszervezettel](#) kötöttünk együttműködési megállapodást. Az együttműködések célja, hogy az aláíró szakszervezetek között rendezett viszony alakuljon ki a munkavállalók érdekeinek eredményesebb védelmében.

Megállapodás a Volán dolgozóit képviselő Közúti Közlekedési Szakszervezettel

Megállapodás a HÉV Dolgozók Szakszervezetével és a Független HÉV Szakszervezettel

Szövetségben is gondolkodunk

A Magyar Szakszervezeti Szövetség munkájában a testületekben, bizottságokban meglévő pozícióinknak megfelelően vettünk részt, illetve jelenlétünkkel és tisztségviselőink tevékenységével biztosítottuk a megfelelő működést az elnökség, a szövetségi tanács, a kongresszus és a felügyelőbizottság munkájában. A szövetség testületeinek működését alapvetően befolyásolta a járványhelyzet. Az elnökség az online térbe kényszerült, de

az Alapszabály rendelkezéseinek ilyen irányú hiányosságai miatt a szövetségi tanács és a kongresszus a rendkívüli jogrend adta lehetőségeket kihasználva az eredeti időpontokhoz képest később ülésezett.

A MASZSZ Közlekedési Tagozata munkáját szintén negatívan befolyásolta a járvány. A személyes találkozások, rendezvények szervezésének lehetősége nem volt biztosított, így az ülések is elmaradtak.

KAMPÁNYOLTUNK

Apanapot! címmel kampányt indított a Magyar Szakszervezeti Szövetség Nőtágozata azért, hogy a magyar kormány is fogadja be és érvényesítse az Európai Parlament, valamint az Európai Tanács Magyarország által is elfogadott irányelvét, miszerint minden újszülött után legalább 10 szabadnapot kell biztosítani az apáknak. Ezt a rendszert a magát családbarátnak valló kormány annak ellenére sem ültette még át a hazai gyakorlatba, hogy az irányelv kidolgozásában és elfogadásában is közreműködött. A Vasutasok Szakszervezete is egyetért a kampány céljával, ezért teljes támogatásáról biztosította azt és csatlakozott a megvalósításához.

A Vasutasok Szakszervezete nem csak szavakkal, hanem tettekkel is támogatta a más iparágakban nehéz helyzetbe került munkavállalókat

is. 2020. október 14-én a Dunafernnél tapasztalt vérlázító események miatt részt vettünk az Orosz Nagykövetség előtt tartott demonstráción. Mert ma ők, holnap lehet, hogy mi.

ONLINE KAPCSOLATBAN

Országos Nyugdíjas Szervezetünk tagszervezetként közvetlenül részt vett a MASZSZ Nyugdíjas Tagozata és a Nyugdíjasok Országos Képviselője, közvetetten a Nyugdíjas Szervezetek Egyeztető Tanácsa munkájában. Ebben a rendkívüli helyzetben is fontos volt az együttműködés, hiszen a tagtársak, a nyugdíjasok életkörülményeinek javítása a fő cél – beleértve a nyugdíjasok megélhetési, egészségügyi és szociális biztonságát is, ehhez pedig összefogásra, egységes fellépésre van szükség. A kapcsolattartás természetesen online felületen és telefonon keresztül történt.

A Szakszervezeti Ifjúsági Szövetség berkein belül három megbeszélést terveztek, de ezek mindegyike határozatképtelen volt. Sajnos ez a szervezet nem tudta áthidalni a járvány okozta működési nehézségeket.

Természetesen a nemzetközi kapcsolattartás sem személyesen zajlott, az Európai Közlekedési Dolgozók Szövetsége minden testülete az online térben tevékenykedett. Ez részben hasznos is volt. A Vasúti Szekcióban az utóbbi évek legnagyobb létszámú ple-

náris ülést tartottuk 2020-ban, hiszen több ország képviselői kihasználták a lehetőséget, hogy „költségek nélkül” tudtak ezen az eseményen részt venni és ezzel információkhoz jutni. Kiderült, a jövőben is szükséges és elégséges lehet ilyen típusú testületi ülések megszervezése.

„Hétköznapi” érdekvédelem

Általánosságban elmondható, hogy a pandémiás helyzet ellenére a vállalatoknál a munkaügyi kapcsolatok kiegyensúlyozottan működtek. Az érdekvédelmi feladatokat befolyásolták, de mélységében nem zavarták a körülmények, mind az érdekképviselők, mind a munkáltatók igyekeztek a helyzet emberséges kezelésére.

Folyamatosan kontrolláltuk a járványügyi készültség fenntartása érdekében hozott munkáltatói intézkedéseket és eljártunk az esetlegesen felmerülő hiányosságok megszüntetése érdekében, legyen az védőeszközök biztosítása a munkahelyeken, vagy az otthoni munkavégzés elrendelése. Több esetben kezdeményeztük a vírushelyzettel összefüggő különböző munkáltatói rendeletek és szabályok eltérő értelmezésének rendezését, hogy mindenki számára világos legyen az elvégzendő feladat.

Számos esetben kellett személyesen eljárunk, illetve konzultációkat kérni a munkáltatótól a védőeszközök időbeni és megfelelő mennyiségben történő ellátása ügyében. Tudomásul vettük, hogy a vezetőknek soron kívül kellett „osztályozniuk” a munkaköröket a fertőzésveszély alapján, újlag meghatározniuk a védőeszközök és fertőtlenítőszeres, valamint a veszélyeshulladék-gyűjtő eszközök szükséges mennyi-

ségét is. Ezek elosztására tervet is kellett készíteniük, s kialakítani a felhasználás ellenőrzési rendszerét. De azt nem vehettük tudomásul, hogy tagjaink ellátása eleinte enyhén szólva is akadozott. Intézkedtünk, amikor tagjaik nem kaptak megfelelő védőeszközt. Nem tudtuk elfogadni az olyan válaszokat, hogy a készletek végesek, s ezeket a szervezeti egységek létszámával arányosan osztják szét.

A járvány kezdeti időszakában zavart keltett a Vasútegészségügyi Nonprofit Közhasznú Kft. vezetőjének a maszkviselést háttérbe szorító, s főként a kézmosásra buzdító tájékoztatója is. Akadozva érkeztek meg az utazó személyzet számára rendelt, egységcsomagban biztosított védőfelszerelések is. Ezek minősége és mennyisége is csak konzultációk sokasága után rendeződött.

Most már beállt az ellátás rendszere, folyamatosan a beszerzések, kiosztások, nem érkeztek hozzánk panaszok az ellátás miatt.

JÁRVÁNYÜGYI DILEMMÁINK

A személyvonatokon bevezetett utasszám-korlátozásra vonatkozó kérdéseinkre kapott válaszokból kiderült: a jegyvizsgálóknak nincs se joguk, se lehetőségük, hogy a meghatározott létszám felett megtiltsák az utasok felszállását a vonatokra. Azért tehát nem lehet őket felelősségre vonni, ha az „előírtnál” több utas tartózkodik egy-egy személykocsiban.

A MÁV-csoportnál folyamatosan jelentek meg a járványügyi óvintézkedésekről, foglalkoztatási kérdésekről szóló, frissített elnök-vezérigazgatói rendelkezések. Figyelemmel kísértük a munkahelyek, a vasúti és közúti járművek fertőtlenítését. A Covid-19-járvány terjedése miatt többször is szorgalmaztuk, hogy szülessen átfogó megoldás a MÁV közúti és egyéb vasúti járműveinek fertőtlenítésére is. Kezdeményezésünkre a MÁV Zrt. légtérkezelő aerosollal biztosította a higiéniát. Még ma is számtalanszor előfordul, hogy jeleznünk kell: bizonyos területeken, például a vezényleti helyiségekben, ügyfélszolgálati irodákban, postázó-, levelező-, irattári helyiségekben kevés a fertőtlenítés, sőt még a takarítás gyakorisága is.

A Covid-19 járvány miatt a képzés, oktatás, vizsgáztatás rendszerét is teljesen át kellett dolgozni. Az a célunk, hogy ez a teljesen új és időnként még kaotikus állapot minél előbb kerüljön normális vágányra. Jelzéseinket a munkáltató soron kívül elfogadta és javaslatainkat elfogadta. Az idő múlásával, illetve a létszámkorlátozó szabályok módosításával egyre több e-learninges oktatás, képzés működik sikeresen.

A vasúti foglalkoztatásra alapvetően nem volt konkrét hatása a járványnak. Egyedül a MÁV-START-nál volt szükség a pandémia első szakaszában több munkakörnél – személypénztáros, utasellátó, stb. – az állásidő bevezetésére, oly módon, hogy a pénztárak nyitvatartását egyetlen munkavállalóval kellett biztosítani. A második hullám idején csak különösen indokolt esetben került sor az állásidő alkalmazására.

A KSZ-ből nem engedtünk

Az elmúlt egy évben is legfontosabb és folyamatos feladatnak tekintettük a kollektív szerződések módosítását. Ennek érdekében az újakkal együtt benyújtottuk az összes régebbi, még nem teljesült javaslatainkat is.

Hosszas tárgyalásoknak köszönhetően alaposan átalakult, megújult a [MÁV FKG Kft. Kollektív Szerződése](#).

A MÁV-nál több tárgyalási fordulót követően [augsztusban aláírtuk a módosított Kollektív Szerződést](#). Ebben több olyan, a szakszervezetünk által kért és elfogadott javaslat is szerepel, amely a munkavállalók számára jövedelemnövekedést és kedvezőbb feltételeket eredményez. [link a megállapodásra](#)

A KSZ-t módosító tárgyalási folyamat közben felmerült a készenlétes helyiségek felülvizsgálatának szükségessége is. Ez a Pályás és TEB-es szakterületeket érinti. Ebben a felmérésben is közreműködünk, tisztségviselőink részt vesznek a folyamatban. Néhány

helyen már a felmérés során tettünk javaslatot a tartóhatatlan állapotok megszüntetésére.

A MÁV-START Kollektív Szerződésében [módosult a helyettesítésre vonatkozó szabály](#), valamint 20-ról 30 százalékra emelkedett a felügyeleti pótlék.

A GYSEV Zrt.-nél 2021. januárban zárultak a KSZ-tárgyalások. A [módosítások](#) közül ki kell emelnünk az apaszabadság öt nappal, ikergyermekek esetén tíz nappal történő megemelését.

Bérmegállapodás

Az őszi időszak jelentős eseménye és érdekvédelmi kihívása volt a csoportszintű bérmegállapodásban szereplő teljesítményösztönző rendszerek bevezetésének tárgyalása, majd az alkalmazásával kapcsolatos feltételek kidolgozása.

A MÁV-nál ez első körben egy szakmai terület (TEB) pilot jelleggel történő bevonásával valósult meg. A MÁV-START-nál szélesebb körben és nagyobb vihart kavarva vezették be a rendszert. Az egyoldalúan elfogadott teljesítményösztönző eltért az elmúlt időszakokban a vasúton megszokott ilyen jellegű kifizetésektől. Konkrét feltételeket határoztak meg, a leglényegesebb kitétel a munkahelyi rendelkezésre állás volt. Nem részesülhetett az ösztönzőből több olyan kolléga, aki az Mt. által biztosított képviselési jogok gyakorlása, illetve oktatás vagy orvosi vizsgálat miatt volt távol a tényleges munkavégzéstől. Szakszervezetünk a tervezet megjelenésétől kezdeményezte a szabályozás módosítását, a munkáltató azonban ragaszkodott az eredeti elképzeléséhez.

Jelenlegi információink alapján a munkáltatók bizonytalan ideig elnapolták a rendszer működésének szélesebb foglalkoztatási körben történő kiterjesztését.

A MÁV-START-nál elértük, hogy a mérnöki munkakörök meghatározásánál kimaradt részlegvezetői munkakört év közben korrigálták. Javasatainkra a munkáltató a járvány ideje alatt is fizette az elővárosi pótlékot az „E” betűs vonatot továbbító jegyvizsgálók, vezető jegyvizsgálók részére, valamint a napi emelt, 8,4 órás foglalkoztatást is fenntartotta. Hosszas tárgyalássorozat után sikerült elfogadni az Utasellátó helyi függelékét, aminek teljeskörű alkalmazását a járvány második szakasza nagy mértékben befolyásolta. A kialakult helyzetben a munkáltató igyekezett minden érintett

számára munkát biztosítani. A nagy hőiségre, valamint a szájmascsk kötelező viselésére tekintettel kezdeményezésünkre a jegyvizsgálók, vezető jegyvizsgálók a kiemelt vonaton is könnyített ruházatban – zakó és nyakkendő nélkül – láthatták el a szolgálatukat. Békéscsaba teljesítményösztönző átalakításáról szakmai egyeztetések után született meg az egyetértés.

Helyzetjavítás a MÁV-START-nál

Szakszervezetünk kezdeményezésére a jegyvizsgálói munkakörök besorolását felülvizsgálták, amely eredményeként első lépésben a nemzetközi vezető jegyvizsgálók bére rendeződött.

Egyszeri kifizetésben részesültek a jegyvizsgálók, vezető jegyvizsgálók, fedélzeti jegyellenőrök, anyag- és esz-
közgazdálkodási előadók és szakelőadók, tisztítási át-
vevők, pénztárellenőrök, vizsgáló főkalauzok, gépészeti
vonalellenőrök, személyzetirányítók, munkaidő-beosz-
tás készítő, mozdonyfelvigyázók, személyszállítási
ügyeletesek, továbbá a menetrendi változások miatt
megnövekedett terhelés elismerése okán a menet-
rendtervezéssel foglalkozó, valamint az üzemirányítás
területén dolgozók.

Vonatkapcsolási hajlandóság elismeréseként, a ru-
galmas és előremutató hozzáállás ellentételezésére,
valamint a többletteljesítmény elismeréseként sávosan
egyszeri kifizetésben részesültek a kapcsolási tevé-
kenységet vállaló munkavállalók.

A sikeres értékesítési tevékenység elismerésben, vala-
mint kiemelt telephelyi pótlékban részesültek a belföldi
személypénztárosok, nemzetközi személypénztárosok,
számadó és jegypénztárosok, számadó pénztárosok,
utánfizetési pénztárosok, VIP pénztárosok, ügyfélkap-
csolati és ügyfélszolgálati szakelőadók.

Többletképesítésen, tudáson alapuló ösztönző jut-
tatási rendszer keretében juttatott pótlék mértéke
emelkedett.

Az általánosan szokásos munkaköri feladataik mellett
meghatározott kegyeleti mosási tevékenységet végző
munkavállalók részére, a kegyeleti mosással kapcsola-
tos pótlék emelkedett, valamint a kapcsolódó egyszeri
kifizetés.

Kibővült az elővárosi pótlék a fedélzeti jegyellenőr
munkakörben lévő munkavállalók részére.

Megoldódott a telepi vasúti járművezetők bérének rég-
óta húzódo rendezése is az év végére.

A 2020. március 13-án aláírt bérmegállapodásban a
felek kötelezettséget vállaltak arra, hogy a járműszere-
léssel összefüggő munkakörcsoport esetében teljes fe-
lülvizsgálatot végeznek és a rendelkezésre álló források
erejéig a további szükséges bérintézkedéseket megte-
szik, különös tekintettel a hosszabb szolgálati idővel ren-
delkező munkavállalókra. Az egyeztetések során – mivel
pontosan nem volt meghatározva, mely munkakörök
függnek össze a járműszereléssel – sikerült ezt szinte
az összes fizikai és néhány szellemi (például: művezető,
karbantartási előadó)munkakörre kiterjeszteni.

A Kollektív Szerződés 9. számú mellékletéről szóló külön megállapodás határideje az év végén lejárt, ezért újat kellett kötni.

A KISS motorvonatok karbantartási feladatainak ellátására az istvántelki műhelyt jelölték ki, ennek következtében egyes feladatokat más telephelyre kellett telepíteni. Szakszervezetünkkel történt konzultáció eredményeként az érintett munkavállalók továbbfoglalkoztatásáról, a következő munkáltatói döntés született: a változással érintett munkavállalókra továbbra is szükség van, de más telephelyeken (Ferencváros, Hatvan, Székesfehérvár). Azok a kollégák, akik vállalták a székesfehérvári munkavégzést, a KSZ-ben foglalt műszak pótlék felett legfeljebb 2021. december 31-ig bruttó 50 ezer forint járműallokációs pótlékra jogosultak. A határozott idő leteltét követően – ha nem köttetik másik megállapodás – a munkavállalókat az eredeti, a megállapodás megkötését közvetlenül megelőző időpontban hatályos munkaszerződésük szerint foglalkoztatják tovább.

2021. év elején a munkáltató kezdeményezte „a személyszállító vonatok vezető jegyvizsgáló nélküli, vagy csak jegyvizsgálóval történő közlekedtetésének lebonyolítását”. A szakszervezetek részére adott tájékoztatás szerint csak vis maior esetén egy-egy vonaton vezetnék be, de a csatolt végrehajtási utasításból jól látszik, hogy ez valójában hosszú távú elképzelés. Sajnos

„Tombolhat szél, lángolhat ég...”

A Lord együttes címben szereplő dalát valószínűleg már csak babonából sem énekeltek túl sokszor a nagykanizsai kocsijavító munkavállalói, akik nap mint nap a szabad ég alatt dolgoztak mindenféle védelem nélkül. Esőben, hóban, szélben, fagyban, kánikulában végezték a személykocsik, forgóvázak terv szerinti javítását, hogy azok rendben az utazóközönség rendelkezésére állhassanak. Ennek az áldatlan állapotnak a felszámolásáért küzdött már jó ideje a Vasutasok Szakszervezete és a helyi munkavédelmi bizottság. Több kezdeményezésünk után most úgy tűnik, a küzdelem nem volt hiábavaló. A csoportemelő és a szerelő akna fölött már áll az a 41,5 méter hosszú, 9 méter széles és 6 méter magas ipari sátor, amely jelentősen javít az eddigi mostoha munkörülményeken. A könnyűszerkezetes sátorban világítás és fűtés is van. A hivatalos átadást júniusra tervezik. A sátor azonban csak ideiglenesen fog Nagykanizsán állni. A körülmények végleges rendezését a telephelyen felépülő új 120 méter hosszú, kétvágányos kocsijavító csarnok fogja jelenteni. Ha ez elkészül, a sátort Bala-tonfenyves telephelyre szállítják.

több országban már működik ez a rendszer, komolyabb technikai háttérrel. Jelenleg szakszervezetünk törvényes eszközökkel kívánja a munkáltató terveit meggátolni, illetve megfelelő irányba terelni.

A munkájukat a felszín alatt végző munkavállalók – pénztárosok, ügyfélszolgálatosok stb. – erőfeszítéseinek anyagi megbecsülése érdekében kezdeményeztük a munkavégzés bérpótlékkal történő elismerését „Alagúti pótlék” néven.

Új megállapodás a MÁV vezetésével

Mivel a MÁV vezetése jelezte, tartalmilag új együttműködési megállapodást kötne, elkészítettük és átadtuk a munkáltatónak az írásos javaslatunkat.

Végül az Együttműködési Megállapodást a felek először több módosítással kiegészülve [2020. december 31-ig meghosszabbították](#).

A megállapodás egyik legfontosabb eleme a MÁV Évek, MÁV Esély programok folytatása. Ezenkívül a korábban lejárt megállapodásban foglalt intézmények további működtetését megtartva egy nagyon fontos kiegészítés is belekerült: **„A MÁV Zrt. a jelen megállapodás hatálya alatt – a 2020. évre vonatkozóan megkötött bérmegállapodásban foglaltakon és a szükségessé vált belső strukturális változásokon túl – nem tervezi a foglalkoztatottak számának érdemi csökkentését.”** Komoly tartalommal bírnak e mondatok,

ismerve a járvány hatásaként kialakult foglalkoztatási körülményeket. Hasonló tartalmú megállapodások születtek a többi vállalatnál is.

Új és több évre szóló megállapodás megkötésére nem volt lehetőség 2020-ban, így december 17-én [meghosszabbítottuk a jelenlegi Együttműködési Megállapodást](#), amely legfeljebb 2021. december 31-ig érvényes. Ebben rögzítettük az Egészségmegőrző Programban résztvevők munkavégzési kötelezettség alóli mentesülésének biztosítását és a 2020-ban indított [ösztöndíjrendszer bevezetését](#), amelyet a MÁV-csoport a vasúti munkabalesetben elhunyt szülők árváinak, valamint az esélyegyenlőség elősegítése érdekében arra rászoruló vasutas gyermekek részére a közép- vagy felsőfokú tanulmányaik ösztönzése és támogatására biztosított.

Szociális hozzájárulási adó csökkentése

A 2016. novemberében megkötött [országos bérmegállapodás](#) rögzítette a szociális hozzájárulási adó csökkentésének ütemét. Ennek részeként 2020. július 1-től is megvalósult egy 2 százalékos csökkentés. A keletkező forrásnak a felhasználását természetesen szerettük volna a munkavállalók számára hasznosítani. A Rail Cargo Hungariannál ezt már a [bérmegállapodásban](#) sikerült rendezni, évközi béremelésben egyeztünk meg a munkáltatóval, amely 2020. július elsejétől automatikusan megvalósult.

A GYSEV Zrt.-nél a munkavállalói oldal törekvései ellenére sem sikerült a szociális hozzájárulási adó csökkenéséből származó forrás felhasználásáról megállapodást kötni. A munkáltató egyoldalúan kívánta a keletkező forrást felhasználni.

A MÁV-csoportban teljesült az a régi szakszervezeti törekvés, hogy – a Nyugdíjpénztárakhoz hasonlóan – az egészségpénztári tagdíjakat is támogassa a munkáltató. A cégcsoportnál korábban több kezdeményezés is kudarcba fulladt, de nem adtuk fel. A megvalósuláshoz vezető út kiemelkedő állomása volt a 2020. márciusában aláírt bérmegállapodás. Ez tartalmazta azt a munkáltatói kötelezettségvállalást, amely szerint a szociális hozzájárulási adó csökkentése esetén tárgyalások kezdődnek a munkáltatói önkéntes egészségpénztári tagdíj-kiegészítés bevezetéséről.

A tagdíjtámogatás szeptember 1-től – visszamenőleg július 1-ig – havonta nettó 3000 forint. Ennek feltétele, hogy a munkavállaló legalább havi 2000 forint levonással megbízza a munkáltatót.

Vasútegészségügy

Szakszervezetünk folyamatosan egyeztetett a Vasútegészségügyi NK Kft. ügyvezetőjével. Állásfoglalást kértünk többek között az időszakos vizsgálatok elvégzésének ütemezésére.

Számos szakmai tanfolyam online formában elindult májustól, az ehhez kapcsolódó alkalmassági vizsgálatok is megkezdődtek, miközben a márciusban, áprilisban és májusban elmaradt foglalkozás-egészségügyi vizsgálatokat is pótolni kellett.

A Vasútegészségügyben dolgozó tagjaink közül sok orvos – korára tekintettel – nem dolgozhatott ténylegesen a munkahelyén, home office-ból irányították az asszisztenciát, a rendelést.

2021. február 22-től a VNK Kft. dolgozói is részt vesznek a koronavírus elleni védőoltás beadásában. Hétvégeken is az oltóponton, két rendelőben orvos és ápoló közreműködésével oltanak. Ezeket a hétvégi ügyeket a munkáltató hét közbeni szabadidővel akarta kompenzálni. Tudjuk, hogy nagyon nehéz helyzetben van az egészségügy, ennek kapcsán a VNK Kft. által vállalt hétvégi oltóügyeleteken is újabbnál újabb kihívásoknak kell megfelelniük, azonban a rendkívüli munka kompenzálásának szabályait akkor is be kell tartani. Erre felhívtuk a munkáltató figyelmét.

Számos tagtársunkat érinti az egészségügyi szolgálati jogviszonyra történő áttérés, hiszen az érintett dolgozóknak 2021. 02. 28-ig nyilatkozniuk kellett arról, hogy elfogadják-e az új foglalkoztatási formát, vagy sem.

Számos tagtársunkat érinti az egészségügyi szolgálati jogviszonyra történő áttérés, hiszen az érintett dolgozóknak 2021. 02. 28-ig nyilatkozniuk kellett arról, hogy elfogadják-e az új foglalkoztatási formát, vagy sem. Leveleket írtunk az egészségügyi miniszternek, az Orvosi Kamara elnökének és a munkáltatói jogkör helyi gyakorlójának. Ebben nehezményeztük, hogy a pandémiás helyzetben még a szolgálati jogviszony megváltoztatásával is terhelik az egészségügyben dolgozókat. A folyamat során mindvégig segítettük az érintett dolgozók eligazodását, az egyéni döntés meghozatalához szükséges információkat eljuttattuk tagjainknak.

Munkavédelmi őrzőjáratban

Az elmúlt időszakban a munkavédelem területén a legnagyobb kihívást a koronavírus járvány vállalatcsoporton belüli megelőzése, a munkavállalók egészségének és munkavégző képességének megőrzése jelentette. Jelentős szerepet vállaltunk a megelőzést szolgáló intézkedések, belső utasítások kialakításában, a védekezéshez szükséges anyagok és egyéni védőeszközök meghatározásában és az otthoni munkavégzés feltételeinek megteremtésében. Ugyanakkor prioritásként kezeltük a feltételek teljesülésének ellenőrzését, ezzel is támogatva a vírus elleni sikeres védekezést.

A vészhelyzeti korlátozó intézkedések némileg gátolták érdekvédelmi tevékenységünket, ennek ellenére, tovább folytattuk a munkavédelmi őrzőjáratunkat. Kulcsszerepet vállaltunk a nem megfelelő munkakörülmények és a munkabiztonságot veszélyeztető problémák feltárásában.

- **Veszprém FCSF - takarítási tevékenység gyakorisága és minősége**
- [Moha-rakodó állomás zajterhelés](#) - a zajmérés még nem teljesült
- **Szeged TIZO - egyszemélyes munkavégzés feltételrendszere**
- **Budapest TIZO - szennyvízcsatorna és szennyvízáttemelő berendezések üzemeltetése**
- [Bp. Nyugati pályaudvar](#) - felújítási munkák hiányosságai
- [Kelenföld állomás](#) - aluljárói pénztárak

Tisztségviselőink jelen voltak a munkaruha-pályázatokat elbíráló bizottságban. Szakszervezeti tagjaink részt vehettek az új típusú, nagyobb elasztán tartalmú munkaruházat tesztelésében, értékelésében.

A dunaujvárosi tüzeset kapcsán tárgyalásokat folytattunk a MÁV Zrt. vezetőivel a robbanásveszélyes folyadék átfertéséhez és a villamos ív kisülésének veszélyeivel járó tevékenységekhez szükséges egyéni védőeszközök meghatározásáról és rendelkezésre bocsátásáról. Az egyeztetés eredményeként antisztatikus köpenyt és villamos ív hőhatása ellen bevizsgált ruházatot kapnak az érintett munkavállalók.

Kiemelt szerepet vállaltunk a D.1. és D.5. számú utasítások egyszemélyes munkavégzésre vonatkozó szabályozásában. Az általunk kidolgozott változás leglényesebb részlete, hogy a gondozási tevékenység csak vonatmentes időben végezhető, így a vonalgondozók sokkal biztonságosabb körülmények között dolgozhatnak.

Kitűnő eredményeket értünk el a munkavédelmi képviselő választásokon, ahol sikerült ismét bizonyítani a közös munka eredményességét, a Vasutasok Szakszervezete erejét.

A GYSEV Zrt.-nél megtartott választás során minden jelöltünknek sikerült bekerülnie a bizottságba.

A MÁV Szolgáltató Központ Zrt.-nél főlényes győzelmet arattunk

VSZ	VDSZSZ	MTSZSZ	FÜGGETLEN
15	2	5	1

Szakszervezeti jelöltjeink 2020-ban a MÁV Zrt. hat szervezeti egységén 14 mandátumot szereztek. Az összesített eredmények alapján itt továbbra is a legerősebb pozíciót tudhatjuk magunkénak.

Munkavédelmi képviselők szakszervezetenkénti megoszlása a MÁV Zrt.-nél

VSZ	VDSZSZ	PVDSZ	MTSZSZ	FKDSZ	VFSZSZ	EGYÉNI
193	107	31	49	4	1	28

Üzemi Tanács

A beszámolási időszakban egy átfogó vállalati üzemi tanács választás zajlott a MÁV Szolgáltató Központ Zrt.-nél. A vállalatnál 2015-től egy üzemi tanács működött. A 13 tagú üzemi tanács eredményesen és sikeresen véggezte munkáját. Nem rajtuk és nem is rajtunk múlt, hogy idén más helyzettel találtuk magunkat szemben. A tavaszi SZMSZ módosítást követően a választási bizottságnak hat üzletágnál kellett üzemi tanács választást és egy szervezetnél üzemi megbízott választást kiírni.

A VÁLASZTÁS EREDMÉNYE				
Jelölő szervezet	Jelöltek száma	Összes szavazat db	Összes szavazat %	Megválasztottak száma
Vasutasok Szakszervezete	25	2153	31,3	16
VDSZSZ Szolidaritás	11	915	13,3	4
PVDSZ	2	110	1,6	0
Független	7	583	8,5	3
MTSZSZ	34	3101	45,1	16

Éghajlatváltozás „projekt”

A Vasutasok Szakszervezete, mint a magyar vasúti ágazat legrégebbi és ma is a legnagyobb taglétszámmal rendelkező felelős munkavállalói érdekképviselője a XXI. század harmadik évtizedének kihívásaira is választ kell, hogy adjon. A világ, benne Európa és Magyarország is sok tekintetben a 24. órában van. Olyan új kifejezéseket és fogalmakat tanultunk meg és kezdtünk el használni, mint digitalizáció, automatizáció, 4. ipari forradalom, klímaváltozás és demográfiai válság.

A Magyar Vasutas hasábjain öt lapszámon keresztül klímavédelemmel kapcsolatos szemléletformáló cikkekkkel hívtuk fel az olvasók figyelmét a klímahelyzet okozta [problémákra](#), a [célokra](#) és a [megoldási lehetőségekre](#), valamint arra, hogy nekünk vasutasoknak mekkora a felelősségünk, mit tehetünk a klíma katasztrófa elkerüléséért. Az igen szerteágazó témának csak egy-egy kis szeletét sikerült bemutatni az újság hasábjain. Az biztos, hogy nekünk, a vasutasságnak és a vasútnak is van felelősségünk. A vasútnak is változnia, fejlődnie kell ezen a téren.

Személyi változások az apparátusban

2021-ben számottevő személyi változások történtek a Vasutasok Szakszervezete apparátusában. A budapesti és a szegedi területi képviselőket az irodavezetők nyugdíjba vonultak, így új, ismételt VSZ alkalmazásban foglalkoztatott irodavezetők kerültek a helyükre.

A munkaidőkezdésmények sajnálatos és folyamatos csökkenésére az érdekvédelmi csoport két szakértője kikérésének megszüntetésével reagált az ügyvezető testület. Ezzel együtt a teljes munkaidőben kikért középszervezeti vezetők átrendeződése is megtörtént. Mindennek eredményeként a MÁV-START Zrt.-nél eggyel csökkent az állandó kikértek száma, amivel évente csaknem kétezer órás többlet kikérési idővel gazdálkodhatunk.

Az FKG Kft.-nél az üzemi tanács VSZ-es elnöke munkaidőkezdésménye ügyében sikerült a munkáltatóval a teljes munkaidőben történő kikérés keretének megosztásában megállapodni. Ezzel a vállalatnál és a VSZ pályás területén is erősítettük pozíciónkat.

Nők Éve a VSZ-ben

Az Európai Közlekedési Dolgozók Szövetsége (ETF) a női munkavállalók fokozott érdekképviseletére és védelmére szólította fel a vasúti szektorban működő szakszervezeteket. Az ETF felhívásához csatlakozva, a Vasutasok Szakszervezete 2020-at a nők évévé nyilvánította.

Ebben az évben lett a Vasutasok Szakszervezete Női Tagozata 30 éves. A „nők éve” arra kínálta volna jó alkalmat, hogy a foglalkoztatás területén beszéljünk a nők problémáiról. Legyen az a foglalkoztatásukat segítő vagy nehezítő körülmény, a munkahelyi előmenetel nehézsége, a zaklatás vagy a bérkülönbség leküzdése. A VSZ Női tagozata 2020-ban szóba akarta hozni ezeket a témákat. De nemcsak úgy általában, hanem azzal a szándékkal, hogy a szerzett tapasztalatokat kiértékelve közös érdekvédelmi stratégiákat dolgozzunk ki.

Tavaly nyáron megkezdődött egy online kérdőív összeállítása, amellyel szándékaink szerint egy komplex, a nőket a munkahelyükkel, a munkavégzéssel összefüggő valamennyi kérdéscsoportot felölelő módon szólítottuk meg.

Célunk az volt, hogy valódi képet kapjunk a vasúton dolgozó nők helyzetéről, s arról, hogyan tudják összeegyeztetni a munkát a magánélettel. Meg akartuk tudni azt is, hogyan ítélik meg az előmeneteli, bérezési helyzetüket, a munkatársak, vezetők velük szembeni hozzáállását, illetve kíváncsiak voltunk arra is, hogy számukra mik a motivációs tényezők, mit várnának el a munkáltatótól, milyen javaslatok lennének e körben. A munkában természetesen a VSZ Női Tagozatának aktív szerepét is vártuk.

A munkáltatói oldallal is felvettük a kapcsolatot, a MÁV-csoport vállalatától többek között arról kértünk adatokat, hogy az egyes munkakörökben mennyiben tér el a női munkavállalók átlagalapjára az ott dolgozó férfiakétól. A [kérdőívet](#) novemberben indítottuk útjára. Azonban a többszöri felhívás ellenére sem sokan töltötték ki, és két hónap után 223 válasszal sikertelenül zártuk a megkérdezést.

2021-es BÉRTÁRGYALÁSOK

A minimálbér-emelésről, valamint a garantált bérminimumról még novemberben kezdődtek a tárgyalások a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fóruma (VKF) ülésein.

Az egyeztetéseken a kormány képviselői, valamint három munkaadói szövetség és három szakszervezeti szövetség – Liga, Magyar Szakszervezeti Szövetség (MASZSZ) és a Munkástanácsok – elnöke vett részt. Az alku 10 százalékos szakszervezeti követeléssel és nulla százalékos munkáltatói ajánlattal indult. A kormányoldal képviselői részt vettek ugyan minden megbeszélésen, de végig passzívak maradtak, egyetlen ajánlatot sem tettek. Az álláspontok hetekig nem közeledtek, míg később a szakszervezetek 5, a munkáltatók 3 százalékra módosították álláspontjukat. Ezen a ponton azonban decemberben megrekedtek a tárgyalások, ezért a kormány év végén úgy döntött, hogy – a korábbiakkal ellentétben – nem hirdeti ki új minimálbér-összeget 2021. január 1-től.

Az ideai tárgyalások második fordulóját a munkáltatók 4 százalékos ajánlatot tettek, amit a Munkástanácsok Országos Szövetsége és a Liga Szakszervezetek elnöke is elfogadott, ám a MASZSZ elnöksége visszautasította, Kordás László elnök nem írta alá a megállapodást.

A MASZSZ legkevesebb 5 százalékos emelést [tartott volna csak elfogadhatónak](#).

A 2021-es bérfeljesztésről szóló tárgyalások sorát ahogyan korábban többször, ezúttal is az [RCH-nél kezdtük meg](#). Az egyeztetéseket sem a gazdasági helyzet és ezzel kapcsolatos előrejelzés, sem az országos bértárgyalási folyamat nem befolyásolta pozitívan. Mindennek ellenére december 9-re, 2020. december 1-jei hatállyal az országban elsőként sikerült – mint utóbb kiderült az országos bémegállapodás szintjét is meghaladó – öt százalékos mértékű alanyi jogú bérfeljesztésben megállapodni. A tárgyalások során az eddigi legnagyobb mértékű 75 500 forintos év végi egyösszegű kifizetésben is megegyeztünk.

A MÁV-csoportnál és a GYSEV Zrt.-nél még a beszámoló készítésének idején sem volt tulajdonosi felhatalmazás a bértárgyalások megkezdésére. Kezdeményezések ellenére még a Közszolgáltató Vállalkozások Konzultációs Fórumának összehívása sem valósult meg, ahol a kormány, mint tulajdonos előterjeszhetné bérfeljesztési

A MÁV-csoporton belül a három legnagyobb szakszervezet – Vasutasok Szakszervezete, VDSZSZ Szolidaritás, Mozdonyvezetők Szakszervezete – 2020 decemberében egy, a munkáltatónak is elküldött bémegállapodás-tervezet elkészítésével kezdeményezte a 2021-es bértárgyalások elindítását. Ebben a dokumentumban a MÁV Zrt.-re és a konzolidációs körbe bevont gazdasági társaságoknál dolgozók érdekében az alábbi követeléseket fogalmazták meg:

- **prognosztizált infláció és GDP-növekedés mértékének figyelembevételével alanyi jogú 6 százalékos bérfeljesztés,**
- **a személyi alapbér bruttó négy százalékának megfelelő munkáltatói önkéntes nyugdíjpénztári tagdíj-kiegészítés,**
- **havonta 4 ezer forint munkáltatói önkéntes egészségpénztári tagdíj-kiegészítés azoknak a munkavállalóknak, akik felhatalmazták a munkáltatót, hogy havonta vonjon le legalább 3 ezer forint egészségpénztári egyéni tagdíjat a munkabérből,**
- **400 ezer forintos munkavállalói lojalitást elismerő juttatás,**
- **120 ezer forintos alanyi jogú béren kívüli juttatás.**

elképzeléseit. Ennek hiányában csak a béren kívüli juttatási elemekről lehetett megállapodni a munkáltatókkal, lényegében bázis szinten.

A nem állami tulajdonú járműjavítók közül a Miskolc TSH Kft. (5,3 százalékos béremelés április 1-től), a Debrecen Grampet Kft. (10 százalékos alapbéremelés február 1-től) és a Dunakeszi DJJ Kft. (4 százalékos alanyi jogú és 2% munkáltatói differenciált emelés) esetében a bértárgyalások lezárultak, a szombathelyi Mozdony és Vasúti Járműjavító Kft. esetében az üzleti év bizonytalanságai miatt meg sem kezdődtek.

Összegzés

S

Személyes találkozások nélkül a szakszervezeti mozgalom nem az igazi. Ezt nem is szeretnénk többször átélni. Reméljük, hogy nem kell majd újabb beszámolóban jelentős helyet engedni a járványügyi témáknak.

Mindennek ellenére azt is bizonyította a Vasutasok Szakszervezete tisztségviselő csapata, hogy az ilyen nehezített körülmények között is képes ellátni feladatát, elvégezni azokat a tevékenységeket, amelyekkel a tagok megbízzák.

Köszönet a tagoknak a támogatásért, a társadalmi tisztségviselőknek a munkájukért és a bizalomért, amely a vezető tisztségviselőket övezi!

2021. április 6.